

Den besparing, som genom ofvan antydda sammanslagning skulle för Staten vinnas, torde blifva ganska betydlig, förutom den användning, som för annat ändamål kan förekomma af nuvarande residenshuset i Stockholm.

På grund af anförda skäl får jag vördsamt hemställa, att Riksdagen ville besluta i underlåmig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t ville låta utreda, om en förening af Upsala och Stockholms län till ett landshöfdingedöme samt Södertörns öfverflyttande till Nyköpings län kan finnas lämplig, och att Kongl. Maj:t i så fall tacktes derom till nästinstundande Riksdag göra Proposition.

Stockholm den 29 Januari 1870.

F. von Essen.

N:o 22.

Af Friherre von Essen, Fredrik: Om anvisande af medel för norra stambanans fortsättning från Upsala öfver Söderfors till Margrethill.

Norra stambanan torde otvifvelaktigt snart böra till sin fortsatta sträckning bestämmas, och det vill synas som den riktning blefve den bästa, hvilken, i det den på nöjaktigt sätt befordrar Norrlands intresse, genomlöper den del af landet, som oberoende af nuvarande förhållanden, eger tillräcklig utvecklingsförmåga att lemna de bästa garantier att kunna med trafik forse en blifvande jernväg, allt under vilkor att den stora allmänna rörelsen ej ledes på omvägar och att banan ej genom dess längd eller ogynsamma terrängförhållanden kräfver en allt för hög anläggningskostnad. Af Stats-Utskottets vid sistförflutna riksdag Betänkande N:o 66 finner man tydliggen ådagalagdt, att Norrlands billiga anspråk uppfyllas af en bana, men att denna banas riktning söder om Gefle—Dala-jernväg måste underordnas de lokala förhållanden, som der förefinnas; vidare är i samma Betänkande visadt, att en gemensam bana icke tillfredsställer de berättigade fordringar, som uppställas af orterna mellan Mälaren och Gefle—Dala-jernväg, utan att der erfordras två banor, en genom Westmanland och en genom Upland.

Bih. till Riksd. Prot. 1870. 1 Saml. 2 Afd. 1 Band. 2 Häft.

Emellertid torde innevarande Riksdag ej böra eller kunna bevilja medel till två banor norr om Mälaren, och då oklokt vore att föreslå en bananläggning, som i intet afseende fyller någöndera provinsens behof, så är att tillse huru man med minsta kostnad må kunna vinna det jemförelsevis bästa resultat.

Lösningen af denna fråga synes bäst ske sålunda, att Norrland förenas med det öfriga jernbanesystemet medelst den kortaste bana, som kan förena fördelen af billig anläggningskostnad med sannolikheten att enligt gjord statistisk utredning lemna den största möjliga trafik.

Enligt en ofvan åberopade Betänkande bifogad tabell befinnes att linien Thureberg—Sevalla—Storvik med en längd af något öfver 18 mil beräknats kosta cirka 15 millioner Riksdaler, att linien Upsala—Sala—Storvik, med en längd af 14 mil 5,500 fot, beräknats kosta R.mt 11,504,991 R:dr och att linien Upsala—Söderfors—Margrethill med en längd af 9 mil 31,650 fot beräknats kosta R.mt 7,505,000 R:dr.

Genom att välja den sistnämnda af dessa tre linier vinnes vid jemförelse med den första linien i väglängd något öfver 8 mil och i anläggningskostnad cirka R.mt 7,500,000 R:dr och vid jemförelse med den andra i väglängd 4 mil 9,850 fot, och i anläggningskostnad cirka 4 millioner Riksdaler.

Afstånden från Stockholm blifva till Gefle och till Falun,

	Mil.	Fot.	Mil.	Fot.
för första linien . . . . . cirka	23 $\frac{1}{2}$.	—	24 $\frac{2}{3}$.	—
„ andra linien	24.	125.	25.	7,325.
„ tredje linien	17.	19,075.	23.	4,675.

Det vill sålunda synas som en norra stambana, utgående från Upsala öfver Söderfors till Margrethill på Gefle—Dala-banan, såsom kortast och billigast, skulle ega företräde, då derigenom enligt nyss gjorda utredning en besparing skulle uppstå af i ena fallet cirka 7 $\frac{1}{2}$ millioner och i det andra cirka 4 millioner Riksdaler, hvilka medel af Riksdagen, om den finner skäligt, kunna anvisas till understöd åt en enskild bana genom Westmanland.

På anförda skäl får jag vördsamt föreslå, att Riksdagen måtte såsom norra stambana, hvilken bör med Statens medel bekostas, antaga en bana från Upsala öfver Söderfors till Margrethill på Gefle—Dala-jernväg, för att derifrån kunna, när Statsmakterna så besluta, såsom statsbana fortsättas norrut i den riktning och med den spårvidd, som då kan varda bestämd, samt att Riksdagen måtte till denna bana bevilja medel i enlighet med Kongl. Maj:ts nådiga Proposition om anslag till norra stambanans fortsättande.

Stockholm den 29 Januari 1870.

F. von Essen.